

Петрограда Вёлгельгыс

Лечбны—ВКП(б) Мылдінса Рајком да РІК
№ 85 (543) | Гентабр 9-од лун 1938 во

Верховнöj Сöветöн прíмítöm da талун јöзöдан законјас кывшутöг встретітасны став сöветскöj народлыс тырвыjö ошкöм. Сöветскöj законјас чорыда віzöны народлыс інтересјас, і став народ крепыда суалö сijö законјаслыс незыблемогт дöрjöм вылö.

„ПРАВда“

СССР-са ПЕРВОЈ СОЗЫВА ВЕРХОВНÖJ СÖВЕТЛÖН МÖДÖА СЕССИЯ

СССР-са Верховнöj Сöветöн прíмítöm законјас

З А К О Н

1938 во вылö Сöветскöj Социалістіческöj Республікајас Сојузлöн једінöj гоударственöj бүджет јылыс

Сöветскöj Социалістіческöj Республікајас Сојузса Верховнöj Сöвет шуд:

1. Вынсöдны СССР-са Народнöj Коміссарјас Сöветöн сетöм 1938 во вылö СССР-лыс једінöj гоударственöj бүджет Сојузса Сöветлöн да Национальностјас Сöветлöн Бүджетнöj Коміссірајас-лöн докладјас куза прімітöм вежомјасын, а іменнö ставсö doxodјас куза 132.697.993 гуре шајт да ставсö рöскодјас куза—131.137.993 гуре шајт doxodјасон рöскодјас

1.500 мілліон шајт вылö вевтыртбомён.
2. Тајој законлöн 1-ој статтакöд лöсаломён вынсöдны сојузлöj бүджетлыс doxodјас да рöскодјас doxodјас куза—97.878.963 гуре шајт мында да рöскодјас куза—96.378.963 гуре шајт мында, doxodјасон рöскодјас 1.500 мілліон шајт вылö вевтыртбомён.

3. Вынсöдны 1938 во вылö Сојузлöj республікајасыг гоударственöj бүджетјас ташом суммајасын:

	doxodјас куза (туро шајтасын)	Рöскодјас куза (туро шајтасын)
РСФСР	21 406 731	21 406 731
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	15 480 076	3 844 898
Местнöj бүджетјас	5 926 655	17 561 837
УССР	5 977 218	5 977 218
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	4 462 583	1 451 792
Местнöj бүджет	1 514 635	4 525 426
БССР	1 167 210	1 167 210
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	1 022 220	460 827
Местнöj бүджет	144 990	706 383
АзССР	915 723	915 723
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	762 496	356 207
Местнöj бүджет	153 227	559 513
Грузійской ССР	1 068 637	1 068 637
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	914 568	466 711
Местнöj бүджет	154 069	601 926
Арміянскöj CCP	388 427	388 427
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	348 216	182 861
Местнöj бүджет	40 211	205 566
Туркменскöj CCP	441 284	441 284
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	383 906	206 427
Местнöj бүджет	57 378	234 857
Узбекскöj CCP	1 314 693	1 314 693
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	1 100 402	613 765
Местнöj бүджет	214 291	700 928
Таджикскöj CCP	448 928	448 928
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	407 148	211 286
Местнöj бүджет	41 780	237 642

Казахскöj CCP	1 282 602	1 282 602
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	1 157 903	466 469
Местнöj бүджет	124 699	816 132
Киргизскöj CCP	347 577	347 577
Сы лыдьмо: Республіканскöj бүджет	312 844	153 297
Местнöj бүджет	34 733	193 780

Ставыс Сојузлöj республікајас гоударственöj бүджетјас куза.

Сы лыдьмо:
Республіканскöj бүджетјас
Местнöj бүджетјас

4. Вынсöдны республіканскöj бүджетјасыс Сöветјас бүджетјасыс отчислеңїес ташом сум-АССР-јасса да местнöj мајасын:

	Гуре шајтасын
Российской Сöветской Федеративной Социалістіческой Республіка	11.635.182
Украинской Сöветской Социалістіческей Республіка	3.010.791
Белорусской Сöветской Социалістіческой Республіка	561 393
Азербайджанской Сöветской Социалістіческой Республіка	406.289
Грузинской Сöветской Социалістіческой Республіка	447.857
Армянской Сöветской Социалістіческой Республіка	165.355
Туркменской Сöветской Социалістіческой Республіка	177.479
Таджикской Сöветской Социалістіческой Республіка	486.637
Казахской Сöветской Социалістіческой Республіка	195.862
Киргизской Сöветской Социалістіческой Республіка	691.434
Ставыс . . .	17.937.326

5. Уртітны 1938 во куза—100 прбчент;
б) сіктса местајасын жілішшады да културно-бытовой строительство бүджетјасы отчислеңїес ташом размерајасын:

а) Карјасын сборјасыс жілішшады да културно-бытовой строительство бүджетјасы отчислеңїес ташом размерајасын:
б) колхозјассан подо-ходибай налог да колхоз-нікјассан да бткаолыс-јассан візму овмбс налог куза поступлеңїес ташом размерајасын:
в) РСФСР, УССР да БССР куза—75 прбчент да мукбд республікајас куза—100 прбчент.

Помес від 2-од жетекші

СССР-са Верховнöј Сöветöи прíмítöм законјас

1938 во вылö Сöветскöј Социалistischескöј Республикајас Сојузлöн јединöј Государственнöј бýджет јылыс (ПОМ)

6. Поручитны СССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветлы, оборотса налагыс сојузнöј республикаслы СССР-са Верховнöј Сöветöи вынсöдом отчлененејејас суммајас кöд лöсаломом, урчитны быд сојузнöј республикас куза тајо налогыс отчлененејејаслыс прöчентјас.

7. Пасјыны ћеудовлетворитељнöйн 1937 воын СССР-са Наркомфинöн да сiјд местнöј органјасон законöн лöсöдом сиктса налогјас да сборјас перјом кóтыртöм.

Објажитны СССР-са Наркомфинöс да местнöј советскöј органјасас прíмитни мерајас фíансовöй органјаслыс ужс бурмбöдом куза:

8. Щöктыны СССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветлы пыртны СССР-са Верховнöј Сöветлöн локтан Геггjајын вынсöдом вылö СССР-са јединöј государственнöј бýджет јылыс законлыс проект, кodi предусматривајт республиканској

да местнöј бýджетјас куза доходјаслыс юнжыка устојчivöй источнöкјас урчitöм.

9. Поручитны СССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветлы сенти СССР-са Верховнöј Сöветö 1938 вosa декабр 15-öд луныс не сорёнжык 1939 во вылö СССР-са јединöј государственнöј бýджетлыс проект.

10. Вынсöдны 1936 воын СССР-лыс јединöј государственнöј бýджет олöм бýртöм јылыс отчет доходјас куза— 83.760.252.898 шајт да рö скодјас куза— 81.827.108.678 шајт, рö скодјас вылын доходјасон 1.933.144.220 шајт мында вевтыртöмбн.

СССР-са Верховнöј Сöвет Президиумса Председатель— М. КАЛЫНIN.

СССР Верховнöј Сöвет Президиумса Гекретар— А. ГОРКИH.

Москва, Кремль 1938 во август 21-öд лун

Нормасö тыртö 240 прö- чент вылö

Савинобор сиктсöвет-
увса „1-е мај“ колхоз-
са колхознöца Шахтарова Татьяна Федоровна,
кот i пöрыс жын (55 ар-
са), колхозын ужалö сö-
лöмсаныс. Сiјо кырi i
турун пунктöмын, сiј-жö
i вундöмын лунса норма-
сö быд лун тыртö
150—240 прöчет вылö.
А торја-нöн Шахтарова
јорт ассыс добросовест-
ностö петкöдлö нан
уберитан ужасын, вылын,
кodi быдлун петö ужавы-
ны да нормасö тыртö

240 прöчет вылö. Сöмын колхозса јуралыс Кузнецова йорт оз тыр вни-
манье сен Шахтарова йортлы. Сiј, пример, вылö, вiž da му вылын бу-
ра ужалысаслыс öнi сета-
лëсны премїајас, а Шах-
тарова йортöс колысны
бокб.

Микушев.

ЗАКОН Ставсојузса вiрму овмöс выстав- ка јылыс

СССР-са Верховнöј ностјаслы прíмítöмбн, абу ештöдома выс-
тавка стрöйтöм куза уж-
јас, а бткымын стрöйтöм павилонјас јавö оз лö-
савны сiб требованїе-
јаслы, кодјасöс сувтöдома Ставсојузса вiрму овмöс выставка вoзö.

Выставка востиг кеж-
ло лöсöдчомын iндöм серјознöј недочотјас вeköдалом могыс да
сiјöс буржыка кóтыртöм
могыс, а сiј-жö Ставсо-
јузса вiрму овмöс вы-
ставкаын участвујтны
право вылö колхозјасын,
совхозјасын, машино-
тракторнöј станцијасын
да колхознöј товариј
фермајасын социалistическöј
ордјисом юна паккöдом могыс Сöвет-
ской Социалistическöј
Республикас Сојузса
Верховнöј Сöвет шуд:

1. Щöктыны СССР-са Наркомземмын да Нар-
комсовхозовлы зiк-жö
пир вeköдны Ставсо-
јузса вiрму овмöс вы-
ставка кóтыртöмyn iндöм
бышыбакајассö да тырм-
тöмторјассö.

2. Вужöдны Ставсо-
јузса вiрму овмöс вы-
ставка востом, сiјöс 1939-
öд вosa август 1-öд лун
вылö iндöмбн.

СССР Верховнöј Сöвет Президиумса Председатель—
М. КАЛЫNIN.

СССР Верховнöј Сöвет Президиумса Гекретар—
А. ГОРКИH.

Москва, Кремль
1938 во август 21-öд лун:

Juöp

Шахтаров Николај Ива-
нович ним вылö сетл öм
7112078 номера комсо-
мольсöй бilet воштöма-
лыфыны нeфeствiтель-
нöйн, ВЛКСМ РК.

ЗАКОН

Өткаолыс овмөсјасса вёвјас вылö государственнöј налог јылыс

Сы вёсна, мыј колхознікјас вісталом серти откаолыс крестьянской овмөсјасын вёвјас обычно использүйтбөнын оз асланыс овмёсса візму ужасын, а асланыс овмёс ортын спекулативнöј нажбітчом вылын, СССР-көй Социалистической Республикалас Сејузса Верховиј СССР, колхознікјас ко-

ромлы воча муномбон, ШУО:

- Пиртны особобј государственнöј налог откаолыс овмөсјасса вёвјас вылö.
- Откаолыс овмөсјассан, кодјаслой ем вёв, государственнöј налог лыс ставкалас лёсбдны торја республикайас, крајас да областјас куза ташом размерјасын:

Республикайас, крајас да областјас	Оті вёлыш	Оті аёв бўрын быд содтода вёлыш
1. РСФСР (улын індом крајасы, областјасы да АССР-жасын (таджик), Українской ССР, Белорусской ССР.	Первој грууппа рајонјасын—400 шајт	Первој группапа рајонјасын—700 шајт
2. Азербайджанской, Грузинской, Армянской, Туркменской, Узбекской, Таджикской, Казахской, да Киргизской ССР-жас, даље - Восточнöј да Краснојарской крајас; Приморской да Читинской областјас; Дагестан ской, Бурят-Монголь ской, Кабардино - Балкарской, Калмыцкой, Карелской, Коми, Северо-Осетинской, Чечено-Ингушской да Якутской АССР жас.	Мöд группа рајонјасын—500 шајт	Мöд группа рајонјасын—800 шајт
	Первој грууппа рајонјасын—275 шајт	Первој грууппа рајонјасын—450 шајт
	Мöд группа рајонјасын—350 шајт	Мöд группа рајонјасын—550 шајт

3. Вёв использутомыс бостом доходјас ыжда серти сијо либо мöд рајондес либо округос налог ставка куза первој да мöд грууппайас вылö үклюдмс пуктыны ужалыс јоз депутатјаслон крајевој да областнöј исполнителнöј комитетјас вылö, а автономнöј республикайасын да сојузнöј республикайасын, кодјас оз юксыны областјас вылö, Народнöј Комиссарјаслон СССР-жас вылö.

4. Вёв вылö налог митёны став откаолыс овмөсјас, кодјаслон ем закон јоздан да кежде кујм ардесан да ыжыджа жык вёвјас, Закон јо-

ЧОЛЁМ КРАСНОЙ АРМИ- ЯЮ МУНЫГЈАСЛЫ!

Тајё луныс ъекор оз вун

Гентабр 6-од лун менам олбомын лоб знаменитој да шуда луны. Пир ме мөбапалі Красной Армияб муном јылыс. И талун ме сещом рад, сещом шуда сы вёсна, мыј менам мөвпјасбі зіккоз збыльмисны: Мылдинса прізываиб коміссія шуис менб бостны мілан доблестьнöј Красной Армия рад. Мејам ъекор сијо кывыс оз вун, кор прізываиб коміссія шуис: "Гоффен полковой школа".

Колан во ме ветлі гортош шојтчыны. Отчыд семјасын в о і м сорніб Красной Армия јылыс. Сек меным мамб шуис: "Мöд во те, піо кутан прізываиб чыны Красной Армияад. Бескөдчы піјо Красной Армия радасб". Со і веќкалі Збыльміс мілан став семжалон көсюмным.

A. B. Генкин.

Мејам мөвпöј збыльміс

Ыжыд кыпидлуной да долядлуной да вітчысі прізываиб чан лун. Но сек щош мөвпис ез вунлы і сијо: "а бостасны оз? Med-жö бостасны". Воіс прізываиб лун-сентабр 6-од лун. Мечам сбломој ёктоб, од талун кутасын решаети гоффен лі ме мілан доблестьнöј Красной Армия рад. Воіс кад, кор корісны мяед прізываиб пункт. Йона күті волнујтчыны, радионы. А сек, кор шуис прізываиб коміссія, мыј гоффен полковой школа, мен лоі зев үімкод.

са бюджетјасо да 50 прöчент-рајоннöј бюджетјасо.

СССР Верховиј Совет Презідіумса Председатель — М. КАЛЫНІН.

СССР Верховиј Совет Презідіумса Секре-

тар — А. ГОРКИН.

Москва, Кремль 1938 во август 21-од лун.

Красной Армияб мунтоз ме бура велöді војеннöј техника да иштагана прізываиб чыто лунса лагернöй сборын. Зајталі обороннöй знакомас вылö нормајас.

Ылд колі борд рекрутадом. Ме, і ме код жб уна прізываиб оғб иш вак моз рекруталој вінайдын да сурди, а гажбдам, ворсам култура керкаын.

Прізываиб чыто межалі Покчаса сіктсөвегиң јуралысбын. Ыжыд ответственнöј да почетнöј уж. Таіб уж вылас меш партиялыс да правителстволыс доверіјесб став выннам старајтын портыны олбомд і Красной Армия радасын кута овлафети војеннöј техникады, оправдајтын партиялыс да правителстволыс доверіјесб.

A. B. Генкин.

Но менам лоі мöд мөвп, мед ескб бостасны і менсым мöд вокбес Іванбес. И збыльміс сијо мөвпис. Аскінас бостасны Красной Армияб і Іван вокбес.

Ме Мылдин сіктса "Пионер" колхоса колхознік. Тавоð межалі пыр колхознöј производство вылын да вордор ужын. Оні ужалі рајонуvsа физкультурнöј руководитель, но колхознöј производство ег леччылы. Пир отсаі колхознöј ужын.

Ме імеита юл обороннöй значок. И би мі кутам візны ассыным рбдинанымбес. А мілан страна вылд-көд аскбд час враг, жугдам сијес сијо му вылын. Щекущом враглы оз удајтчи бостыны міланлыс кібті вершбк му.

Пыстін Алексей Семенович.

Комсомолец яслён да том- јёзлён пöдарокјас

Мітрафан сіктика комсо-
молецјас да томјёз ас-
ланыс комсомолско-
молодежије собраніе
вылын, медым достој-
ноја встретітыи Ленін-
ско-Сталінскїй комсо-
мolls 20 вosa юбілеј
босталісны ас выланыс
рöдіна мамлы "пöдарок
выло објазателствојас:

Шахов йорт (учител)
бостіс објазателство
став чељадь кыскыны
школаоб да добітчины,
медым школникјас пöв-
сын ез вöв ніёті неус-
певајтыс. Велöдны не-
сојузнö томјёз пöвсын
ВЛКСМ программа да
устав. Лезны стen гаџет.

Политов йорт (учител)
бостіс објазателство ва-
јöдни ассыс классо от-
лічнојон. Котыртыи Міт-
рофан сіктии ОАХ орга-

њізација да ПВХО велö-
дан кружок.

Шахтаров П. В. (сель-
поса отдељенијеи јура-
лыс) кðсјыс тöвар-
бергöдчомын III квар-
талса план тыртны 150
прöцент выло да отсаны
колхозлы производ-
ство вылын ужалöмбын
уборочије ужјас нүöді-
гöн.

Став комсомолецјас
да томјёз шуисны выті
шітии "Комі комсомо-
лец" да "Печораса Вöр-
лезыс" гаџетјас.

Комсомолској органы-
зација заводітчіс ужавны
томјёзкбд. Сентабр 2-од
лунса собраніе вылын
комсомоло прімітісны 2
том мортöс—Шахтаров
да Шешуков йортјасобс.
A. Морохін.

Фашістској Италијаин јеврејјасобс варварскоја преследујтöм

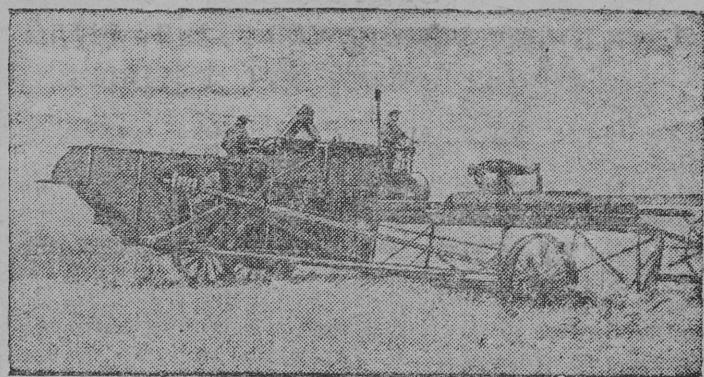
Фашістској Италијаин фашістској властјас за-
немецкїй гітлеровецјас прíмер серті нүöдсөн јев-
рејјасобс бешенинöја прес-
ледујтöм. Гéнтарбр 3-од

луню правітельствои ле-
тöма закон, кöні запреща-
щајтöч јеврејјас чељадь-
лы велöдчыны італjan-
ској школајасын, медга
улыс стүпенеи заводи-
тöмөн унїверситетöз
включитељиö, а сіз-жö и
частнö школајасын. Јев-
рејској проісхожденіеа

став преподавательјас
подлејітöны тавога
октабр 16 лун кежлö
уволитöмб. Тајö жö лун-
саиñ долженбс лоны іс-
ключитељиобс акафеміја-
са, научнö інститутјасса,
література ассоциаціяса,
іскусствоса да с. в. шлен-
јас лыдыс став јеврејја-
сис. Јеврејјас пышкын,
кодјас подлејітöны іс-
ключитељиö наўкаса ака-
феміја шленјасыс, нахо-
дітчыны унабн мірöвöй
німјасобс: математікјас
Валтерр да Чівіта, да
мукöд ученойјас, кодјас

нејестественійда
да фалшівöя став
лад вылас пытајтчны
ошкыны тајö фекретсб.
Но весіг оффіциалнöј га-
зета "Джурнале de "Ита-
лия" из зеб ассыс скбр-
мбомсö отклікјас күзä,
кодјасобс вызывајтісны
граѓајас сајын італ-
янској фашістској пра-
вітельстволöн антісеміт-
ској мерајас күзä. Гаџе-
та вынужден прізнајтны,
мыж уна іностраннöј влы-
жательнöј органјаслбн не-
чат лыддö Муссоліні-
лыс тајö меропријатіјесб
средневековбј варварс-
твои.

(ТАСС).

Снимок вылын: "Пролетарскаја победа" колхозы (Западнöй улус, Калмыцкїй АССР) комбајмом зерновöјјасобс ідралом.

Міјанлы гіжёны

дутов "Выл олём" кол-
хозыс полеводческїй
брігадир Мезенцев Сава-
теј ніёті оз старајтчы
турун пунктом вöсна. Си-
жö міча шондіа лунјасын
сіктö локтас брігаданас
да быд воскресеніе
выходнöјалö—јүй віна.

Колхоз правлењіелы
Мезенцевбс колб дүргöд-
ны јўмсис.

Ачыс.

Кор-нö мынтасны?

Ме, Iчет-ди посолокса
медицинској работеица,
Люкова А. Т. 1937 воын
болынчој лист серті
должен вöлі Мылдинса
рајздравлыс босны сём,
кодöс рајздрав мен мын-
тис част, но 105 шајт пыр-
на ез мынти, код куза шыа-

слі-нін рајздрав отдељса
јуралыс Чувјурова
йорт допö куїмые кы-
мын, сомын весшöрб.

Кора редакцијэлыс от-
сöг менем пологајтчана
фенга получитбмын.

Люкова А. Т.

Отв. редакторбс вежыс—Г. ПОПОВ.

ОБЯВЛЕНИЕ

В 1938—1939 учебном го-
ду при Троцкїй Печорской
средней школе организуется
вечерняя неполная средняя
школа без отрыва от про-
изводства.

В школу принимаются
все граждане от 16 лет.

Срок подачи заявлений
25-го сентября 1938 года.

Все поступающие держат
испытание по родному язы-
ку, по русскому языку, по
арифметике, по географии и
по конституции.

От приемных испытаний
освобождаются лишь граж-
дане, обучавшиеся к истек-
шем учебном году в общеоб-

разовательных неполных и
полных средних школах
взрослых и пред"явиши
документ о переводе их
в следующий класс.

К заявлению надо при-
ложить:

- 1) Анкету;
- 2) справку о состоянии
здоровья;
- 3) Указать место работы
и домашний адрес;
- 4) справку об образовании.

Заявления высылать по
адресу: с. Тр. Печорск, Сред-
няя школа (новое знание).
Директору.

Дирекция.